

Jsme živí jen podle jména?

Základ kázání: **Zjevení 3:1-6**

1. čtení: Ezechiel 37:1-14

Andělu církve v Sardách piš: Toto praví ten, který má sedmero duchů Božích a sedmero hvězd: "Vím o tvých skutcích - podle jména jsi živ, ale jsi mrtev. ² Probud' se a posilni to, co ještě zůstává a je už na vymření! Neboť shledávám, že tvým skutkům mnoho chybí před Bohem; ³ rozpomeň se tedy, jak jsi mé slovo přijal a slyšel, zachovávej je a čiň pokání. Nebudeš-li bdít, přijdu tak, jako přichází zloděj, a nebudeš vědět, v kterou hodinu na tebe přijdu. ⁴ Přece však máš v Sardách několik osob, které svůj šat nepotřísnilly; ti budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni. ⁵ Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly. ⁶ Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím."

Milí bratři, milé sestry,

jedním z mých nejoblíbenějších filmů je historický film *Čarodějky ze Salemu*, který jsme v pátek shlédli s mládeží. Děj se odehrává v americkém puritánském městečku Salem v 17. století, kde se údajně vyskytlo čarodějnictví. Tehdy tam (pozor!) protestantská inkvizice popravila celkem 19 lidí. Hlavním hrdinou filmu je John Proctor, který je se svou manželkou křivě obviněn z obcování s ďáblem. Všichni vědí, že je nevinný. Dokonce to vědí i sami soudcové.

Situace se však zamotává a John Proctor má být popraven. V poslední chvíli sami vyšetřovatelé naléhají na Proctora, aby se vyhnul šibenici. Aby zůstal na živu a staral se o svou (čerstvě osvobozenou) manželku a o své dva syny. Jenže má to háček: John musí přiznat, že skutečně měl co do činění s ďáblem a veřejně toho litovat. Inkvizice pak „milostivě“ přijme toto jeho pokání a vše se vrátí do svých kolejí.

John poslechne. Vyzná, že sloužil ďáblu – protože holý život je mu milejší než samotná pravda. Ale to vyšetřovatelům nestačí. Soudce na něj naléhá, aby toto falešné doznání, že se ze zlého úmyslu zavázal sloužit ďáblu, stvrdil svým podpisem. Jeho písemné doznání pak chtějí mít černé na bílém. Hodlají tento dokument přibít na dveře místního kostela. Tím si soudci chtějí krýt záda. John to podepíše... Ale potom vytrhne inkvizitorovi papír z rukou a začne jej s pláčem trhat. A u toho křičí: *Dal jsem vám svou duši, ale jméno mi proboha nechte.* Vždyť co tomu řeknou jeho synové, až vyrostou? Že otec byl zbabělec? A co na to řekne jeho velmi hrdá manželka? A jeho sousedé? Ne, jeho jméno mu vzít nesmějí. Klidně ať si vezmou jeho život, klidně ať ho donutí vyslovit lež, ale jméno John Proctor nesmějí pošpinit a očernit. Na jeho jméno nesmějí uvést hanbu. Nakonec je Proctor oběšen. Umírá, ale své jméno si zachoval. Jméno pro něj znamenalo víc než život.

Mně to velmi připomíná právě dnešní Ježíšovu výtku na adresu sardských křesťanů.

- ***Vím o tvých skutcích – podle jména jsi živ, ale jsi mrtev.***

Také sardskému sboru jde o jméno, o čest spojenou s tímto jménem. Chrání a hýčkají si svou značku, svůj vnější obraz. Chrání a hýčkají si to, jak vypadají navenek. A skutečně se jim to daří. Podle jména jsou živí. Navenek je to živé společenství. Ale uvnitř umírají. Tuto trýznivou pravdu zná však jen Pán církve, Ježíš Kristus. A teď formou dopisu sděluje sardským křesťanům tento neradostný výsledek svého auditu.

Bratři a sestry, je náš sbor tomu sardskému v něčem podobný? Je naše církve živá jen podle jména?

Podle statistik jsme pořád druhou největší církví v tomto státě. Název Českobratrská církev evangelická má stále svůj zvuk. Naše značka není lidem úplně neznámá. Letos jsme se navíc při našem stoletém výročí lidem kolem nás připomněli. Podle jména jsme živí. Ale jsme živí opravdu?

Tak především: Každý sbor má mnohem více pasivních členů, než členů, kterým o společenství, potažmo o Krista nějakým způsobem jde. Náš sbor má 515 pokřtěných členů. Všichni společně se ovšem vídáme jen jednou za rok. O Vánocích. Lavice v našich kostelech při nedělních bohoslužbách nejsou zaplněné. Vždyť my evangelíci přece máme svobodu v tom, zda do kostela půjdeme, nebo se budeme věnovat jiným věcem, ne? Stejně jako máme plnou svobodu v tom, jak vysoký salár odvedeme.

Často také mluvíme o někdejší slávě našich společenství. *Pane faráři, to nás při konfirmaci bylo!*, slyšel jsem od členů každého sboru, ve kterém jsem se nějaký čas pohyboval. Ano: Před šedesáti lety – to bylo evangelíků! Ale co nyní? Modlíme se opravdu za to, aby Bůh naše řady rozmnožil, aby rozmnožil svou církev?

Také se oháníme naší duchovní minulostí, velkými a slavnými jmény: Husem, Chelčickým, Komenským. Tato jména zdobí náš sborový dům. Ano, toto obrovské duchovní dědictví je naše. Ale jak s tím dědictvím nakládáme? Jak vypadá naše přítomnost? Jsme živí? Nebo jsme živí jen podle toho jména?

Máme hned čtyři úžasné vyznání víry, která však málokdo v životě četl a promýšlel. A faráři v tom nejsou výjimkou.

Máme krásné duchovní písně, kterým ovšem tu a tam vůbec nerozumíme. Ale to nevadí, hlavně že jsou pěkné. Přece nevadí, že zpíváme Pánu Bohu – a přitom nevíme, co mu vlastně zpíváme.

A co Bible? Co ten klíč k naší zbožnosti, ten ukazatel dobrého života, ten nejlepší zdroj poznání Boha? Co Bible, bratři a sestry? Kolik jich máme v našich knihovnách? Vždyť podle jména jsme evangelíci! Tedy ti, o kterých se vždycky mělo za to, že Písmo doma mají, znají a dodržují. Ruku na srdce: Používáme naše bible? Čteme je a hledáme v nich odpovědi na naše životní otázky? Anebo se nám na nich doma kupí prach?

A co ty naše evangelické kořeny? Téměř každý z vás má starší a pevnější evangelické kořeny než já sám. *Javorník je evangelická dědina*, ještě pořád slyším. A je to úžasné pojmenování! Myslím to vážně! To je úžasná reklama! Pokud si ovšem dokážeme přiznat, že tyto duchovní kořeny nás samy o sobě nezachráně.

Co řekl Jan Křtitel farizeům v tom známém adventním oddíle?

- ⁹ *Nemyslete si, že můžete říkat: 'Náš otec je Abraham!' Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení.* ¹⁰ *Sekera je už na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřat a hozen do ohně.* (Mt 3:9-10)

A v jakém stavu jsou naše vztahy mezi sebou navzájem? Jak si vzájemně sloužíme? Jak na sebe myslíme? Jak si pomáháme? Jak si odpouštíme? A jak dokážeme sloužit, modlit se, pomáhat a odpouštět lidem kolem nás? Na tom se totiž nakonec nejlépe ukazuje, zda jsme skutečně živí, nebo jsme živí jen podle toho jména.

A nemyslete si... Mě se to Kristovo slovo dotýká stejně jako vás. Patřím k vám. Ježíšovo napomenutí: *Podle jména jsi živ, ale jsi mrtev*, se týká také mě. Ba co víc: Předně mě samého! Já jsem prvním posluchačem této Ježíšovy výtky – jakožto *anděl* tohoto javornického sboru. Vždyť *anděl*, který byl prvním adresátem těchto Ježíšových dopisů, je vedoucí sboru.

Já si to představuji takhle: Pán Ježíš jednou splní to, co nám slíbil. Skutečně přijde v Boží slávě a moci. Přijde a postaví celý svět před soud. I nás. I mě. A já si představuji, jak před ním obhajuji svůj život. Jak se oháním svým jménem, původem, znalostmi, značkou ČCE, pro kterou jsem pracoval. A jak od něj uslyším pokaždé stejnou odpověď, která zní: *A co má být?*

P: Pane Ježíši, můj dědeček byl evangelický farář.

JK: *A co má být?*

P: Moje babička byla laická kazatelka a kurátorka sboru.

JK: *A co má být?*

P: A moje máma byla aktivní ve staršovstvu.

JK: *A co má být?*

P: No, taky jsem měl v knihovně určitě 20-30 tištěných biblí.

JK: *A co má být?*

P: Taky jsem byl pokřtěný, konfirmovaný a vystudoval jsem teologii.

JK: *A co má být?*

P: No a teď pozor, Pane: Já jsem byl evangelický farář!

JK: *A co má být? Petře, pokud jsi byl křesťan jen podle jména, pak toto všechno, co jsi vyjmenoval, je jen bublina, která právě praskla.*

Milí bratři a milé sestry, nebuďme křesťany jen podle jména. To by na nás byla smutná podívaná. To by byl asi stejně žalostný pohled jako pohled Ezechiela na údolí poseté kostmi izraelského lidu. Proto, dokud je ještě čas, naslouchejme radám našeho Pána. Ten vzkazuje:

- ***Probud' se a posilni to, co ještě zůstává a je už na vymření! Nebot' shledávám, že tvým skutkům mnoho chybí před Bohem.***

Kraličtí ta slova Vzkříšeného překládají krásně:

- ***...nebot' jsem nenalezl skutků tvých plných před Bohem.***

Kristus zde vlastně říká, že on ani nad mrtvým společenstvím nezlomí hůl. Pán Ježíš k mrtvému společenství nepřistupuje jako patolog, ale jako ten nejlepší lékař – schopný těch nejneuvěřitelnějších zázraků. Jako lékař, který umí křísit z mrtvých. Jakoby náš *Spasitel* říkal:

Vaše skutky víry, lásky a naděje ještě nejsou úplné. Ještě jste všechno nevykonali. Ještě jste neudělali všechno, co po vás chci. Ještě nejste u cíle. Já jsem s vámi ještě neskončil. Mám s vámi své plány. Počítám s vámi, že ještě budete Bohu a lidem kolem vás skutečně užiteční. A proto vám pomůžu znovu procitnout, probudit se, vstát z mrtvých. I přestože jste neukázali kdovíjakou živost, mám vás rád. Jste drazí mému srdci a já vás chci mít živé. Chci vás mít po svém boku jako své spolupracovníky.

Ty máš ještě před sebou úkol smířit se svými sourozenci. Ty si musíš dodat odvahy a zkusit to znovu s těmi, kteří tě kdysi tolik zklamali. Ty využiješ své síly a svůj čas k pomoci svým blízkým, kteří tě o to požádali. A přestaneš se vymlouvat na to, že si tvou pomoc nezaslouží. Ty půjdeš do sebe a začneš využívat duchovní dary, kterými jsem tě obdaril. Ty musíš kázat Boží slovo, ať přijdeš vhod či nevhod. Ty zase budeš dál učit děti v nedělní škole – z Boží moudrosti. Ty musíš číst svým vnoučatům alespoň z obrázkové bible. A ty, která už jen bezmocně ležíš na posteli, se dál musíš modlit za lidi kolem sebe. Já jsem totiž s vámi ještě neskončil! Nemůžete umřít dřív, než skutečně umřete. Dokud jste naživu, musíte být živi i duchovně. A já, říká nám vzkříšený Pán, já vás umřít nenechám.

A tak:

- ***Rozpomeň se tedy, jak jsi mé slovo přijal a slyšel, zachovávej je a čiň pokání.***

Čiňme pokání, bratři a sestry... Přiznejme Pánu Bohu, že potřebujeme jeho pomoc, jeho zásah, jeho vedení. Že bez něj budeme živi jen naoko, podle jména. Že našimi lidskými silami duchovní život neobnovíme. Že bez jeho zásahu, bez jeho svrchované pomoci zkrátka budeme nadále pomalu umírat. Činit pokání znamená zatoužit po Boží léčbě. Zlomit naši pýchu. Zlomit náš postoj: *Však já nic špatného nedělám a před Bohem jsem na tom dobře.*

A zachovejme jeho slovo, které jsme slyšeli a přijali... Uchovejme si víru a naději, že s námi Pán ještě neskončil. Víru, že Kristus s námi má ještě své plány. Že nás neodepsal. A že svým slovem i Duchem nás povede k tomu, abychom jej skutečně následovali.

Bratři a sestry, my potřebujeme, aby Kristus mezi nás přišel ve svém Duchu jako Pán tohoto domu. Jako vlastník našich životů. Jako majitel našich srdcí. V opačném případě by mohl přijít jako ten zloděj. Nečekán a nezván... A to by teprve byl náš konec.

- ***Nebudeš-li bdít, přijdu tak, jako přichází zloděj, a nebudeš vědět, v kterou hodinu na tebe přijdu.***

Víte, když jsem jednoho krásného dne před mnoha lety odevzdal Pánu Ježíši svůj život, myslel jsem si, že všechno půjde tak nějak samo. Že už se mi bude po duchovní stránce jen dařit. Budu jen růst. Budu jen kvést a vydávat to nejlepší ovoce víry. Jak jsem byl tehdy naivní! Náš lidský život není dlouhý. Ale život víry je dlouhý dost na to, abychom v něm prožívali mnoho zápasů, mnoho selhání, mnoho pádů, kratší či delší období duchovní temnoty a spánku. Život víry je boj od chvíle, kdy jsme uvěřili našemu Pánu – až do okamžiku, kdy si nás Pán vezme k sobě. A proto nám Kristus doprostřed těch našich zápasů vzkazuje:

- ⁵ *Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly.* ⁶ *Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvim.*

Tato slova neberme jako výhrůžku. To je povzbuzení od našeho nebeského Trenéra. Těmito slovy nás burcuje náš vzkříšený Generál. A bratři a sestry: My s ním zvítězíme! On už zvítězil. A my, díky němu, zvítězíme také! Amen.

Modlitba:

Milý Pane Ježíši Kriste, vyznáváme ti, že jsme kolikrát živi jen podle jména. Hrdě se nazýváme křesťany a evangelíky, ale náš život tomu často vůbec neodpovídá. Přijď, náš Pane. Vstup znovu do našich životů, proměň náš zmatek ve svůj rád, proměň náš strach v nebojácnou lásku, proměň naši sobeckost v otevřenost druhým, oživuj naši víru a naději. Dej, ať v nás koluje tvůj život. Amen.